

Gift of the United States Government

Asociația pentru Drepturile Omului

Lex 21

PROMOTING
GENDER-RESPONSIVE
REFUGEE RESPONSES
AT THE REGIONAL AND COUNTRY LEVEL

GHID PRACTIC PENTRU VICTIMELE ȘI POTENȚIALELE VICTIME ALE VIOLENȚEI ÎN FAMILIE

2023

DISCLAIMER

Această broșură este elaborată de către Asociația pentru Drepturile Omului Lex XXI în cadrul proiectului „Promovarea la nivel național și regional a unui răspuns umanitar sensibil la gen” implementat de către UN Women și finanțat de Guvernul SUA.

Opiniile prezentate în publicație aparțin autorilor și nu reflectă punctul de vedere al Guvernului SUA sau al UN Women.

CONȚINUT

Ce este violența în familie?	3
Ce forme poate lua violența în familie?	4
Ce drepturi ai în calitate de supraviețuitoare a violenței în familie?	6
Ordinul de restricție de urgență	7
Ordonanța de protecție	8
Unde te poți adresa?	10

CE ESTE VIOLENȚA ÎN FAMILIE?

Violența în familie: acte de violență fizică, sexuală, psihologică, spirituală sau economică, cu excepția acțiunilor de autoapărare sau de apărare ale altei persoane, inclusiv amenințarea cu asemenea acte, comise de către un membru de familie în privința altui membru al aceleiași familii, prin care s-a cauzat supraviețuitoarei prejudiciu material sau moral.

Subiecți ai violenței în familie sunt agresorul și supraviețuitoarea, membri ai aceleiași familii. Membri de familie sunt: persoanele aflate în căsătorie, în divorț, sub tutelă și curatelă, rudele, afinii lor, soții rudelor, persoanele aflate în relații asemănătoare celor dintre soți (concubinaj) sau dintre părinți și copii.

Un raport al Inspectoratului Național de Securitate Publică arată că, în 2021, 86% dintre supraviețuitoarele violenței domestice în Moldova au fost femei.

CE FORME POATE LUA VIOLENȚA ÎN FAMILIE?

Violența în familie poate fi:

- fizică: vătămare intenționată a integrității corporale ori a sănătății prin lovire, îmbrâncire, trântire, tragere de păr, înțepare, tăiere, ardere, strangulare, mușcare, otrăvire, intoxicare, alte acțiuni cu efect similar.
- sexuală: orice violență cu caracter sexual sau orice conduită sexuală ilegală în cadrul familiei sau în alte relații interpersonale, cum ar fi violul conjugal, interzicerea folosirii metodelor de contracepție, hărțuirea sexuală; orice conduită sexuală nedorită, impusă etc.
- psihologică: impunere a voinței sau a controlului personal, provocare a stărilor de tensiune și de suferință psihică prin ofense, luare în derâdere, înjurare, insultare, poreclire, șantajare, distrugere demonstrativă a obiectelor etc.

CE FORME POATE LUA VIOLENȚA ÎN FAMILIE? (II)

- spirituală: subestimare sau diminuare a importanței satisfacerii necesităților moral-spirituale prin interzicere, limitare, ridiculizare, penalizare a aspirațiilor membrilor de familie, prin interzicere, limitare, luare în derâdere sau pedepsire a accesului la valorile culturale, etnice, lingvistice sau religioase; impunere a unui sistem de valori personal inacceptabile.
- economică: privare de mijloace economice, inclusiv lipsire de mijloace de existență primară, cum ar fi hrană, medicamente, obiecte de primă necesitate; abuz de variate situații de superioritate pentru a sustrage bunurile persoanei; interzicere a dreptului de a poseda, folosi și dispune de bunurile comune; control inechitabil asupra bunurilor și resurselor comune; etc.

CE DREPTURI AI DACĂ EȘTI SUPRAVIETUITOARE A VIOLENȚEI ÎN FAMILIE?

1.) Ai dreptul să soliciți poliției emiterea unui ordin de restricție. De asemenea, poți solicita o ordonanță de protecție din partea instanței de judecată;

2.) Mai mult, poți beneficia de:

- asistență medicală gratuită;
- consiliere și asistență juridică gratuită;
- consiliere și asistență psihologică gratuită;
- plasament gratuit și confidențial pentru tine și copiii tăi;
- scutirea de la plata taxei de stat la solicitarea ordonanței de protecție.

CE ESTE ORDINUL DE RESTRICȚIE DE URGENȚĂ?

- Este actul administrativ emis de poliție, pentru a înlătura imediat agresorul din locuință și pentru a evita repetarea violenței;
- Este emis de poliție imediat, pentru o perioadă de până la 10 zile și se pune îndată în aplicare;
- Agresorul este scos din locuință, chiar dacă aceasta îi aparține cu drept de proprietate.
- Acest ordin garantează astfel siguranță supraviețuitoarei și altor membri ai familiei în locuința lor și în afara acesteia.

Supravegherea executării măsurilor stabilite în ordinul de restricție se exercită de către poliția din localitatea în care domiciliază supraviețuitoarea.

CE ESTE ORDONANȚA DE PROTECȚIE?

- Ordonanța de Protecție (OP) este un act legal, prin care instanța de judecată aplică măsuri de protecție a supraviețuitoarei pentru o perioadă determinată de timp.
- Ordonanța de protecție este eliberată de judecător/judecătore în 24 de ore de la primirea cererii.
- Prin ordonanța de protecție, judecătorul/judecătoreea poate obliga agresorul să părăsească pentru o perioadă locuința comună, chiar dacă el este proprietarul acesteia.
- Ordonanța de protecție este eliberată pe un termen de până la 3 luni și poate fi prelungită dacă supraviețuitoarea sau copiii săi sunt încă în pericol.

ORDONANȚA DE PROTECȚIE:

- Obligă agresorul să părăsească locuința comună, chiar dacă agresorul sau rudele acestuia sunt proprietarii imobilului.
- Obligă agresorul să stea departe de locul în care te afli, atât tu, cât și copiii tăi.
- Interzice agresorului să te contacteze, pe tine, copiii sau alte persoane aflate în îngrijirea ta, prin telefon, rețele de socializare etc.
- Obligă agresorul să poarte o brățară electronică cu ajutorul căreia va fi supravegheat ca să nu încalce ordonanța.
- Obligă agresorul să contribuie la întreținerea copiilor comuni etc.

ESTI SUPRAVIETUITOARE A VIOLENȚEI ȘI NU ȘTII UNDE SĂ TE ADRESEZI?

- Sună la Telefonul de Încredere pentru Femei și Fete - 08008 8008. Serviciul activează în regim 24/24, șapte zile din șapte, gratuit, anonim și confidențial;
- Sună la Serviciul de Urgență – 112;
- Apelează la organizațiile de suport de la nivel regional și nivel național.

Organizații de suport la nivel național:

- AO „Centrul Internațional pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Femeii „La Strada”. Telefonul de Încredere pentru Femei și Fete – 0 8008 8008 (apel gratuit pe teritoriul Republicii Moldova);
- AO „Centrul de Drept al Femeilor” (CDF), Chișinău. Tel: (+373) 68 85 50 50;

ESTI SUPRAVIETUITOARE A VIOLENTEI ȘI NU ȘTII UNDE SĂ TE ADRESEZI?

La nivel național:

- Asociația împotriva Violentei „Casa Mărioarei”, Chișinău. Tel.: (+373 22) 72 58 61;
- AO „Promo-LEX”, Chișinău. Tel: (+ 373 22) 45 00 24, (+ 373 22) 49 26 84, (+ 373 22) 44 96 26;
- Centrul de Asistență și Protecție a Victimelor, Chișinău. Tel.: (+373 22) 55 30 42: (+373 22) 55 84 41;
- Centrul de Reabilitare a Victimelor Torturii “Memoria”, Chișinău. Tel.: (+373 22) 27 32 22, (+373 22) 27 06 19, GSM: 079704809;
- AO ”Gender – Centru”, Chișinău. Tel.: (+ 373) 69182020;

La nivel regional:

- Asociația pentru Drepturile Omului Lex XXI, Bălți. Tel.: (+373) 797 07 420;
- AO „Stimul”, Ocnița. Tel.: (+373 271) 233-51 GSM.: (+373) 601 65 416;
- Centrul Maternal „Ariadna”, Drochia. Tel.: (+373 252) 2 03 08 GSM.: 079000118;
- Centrul de Resurse pentru Tineret DACIA, Soroca. Tel: (+373 230) 23619, Fax: (+373 230) 92964;
- AO „Onoarea și Dreptul Femeilor Contemporane”, Bălți. Tel: (+373 231) 70778; Fax : (0231) 77794;
- AO „Centrul de Criză Familială „Sotis”, Bălți. Tel.: (+373 231) 92 541;
- Centrul Maternal „Pro-Femina”, Hâncești. Tel: (+373 269) 23 364; (+373 269) 22 934.

DENUNȚĂ VIOLENȚA!

+373 797 07 420

adolex21@gmail.com

www.lex21.md

strada Mihai Viteazul 18A, Bălți

ADO Lex XXI prestează următoarele servicii pentru supraviețuitoarele violenței în bază de gen și cele expuse riscului: asistență legală, asistență psihologică (individuală și de grup), suport individual (haine, produse alimentare etc), activități de incluziune socială (yoga, ateliere de gătit, excursii etc), și servicii de îngrijire a copiilor (doar în mun. Bălți).